

Kapitola III.

Principy práva životního prostředí

Úvodem je třeba zdůraznit, že v této kapitole se pojednává o principech, na nichž je vybudovaná a působí určitá oblast (normy a instituty) systému práva České republiky již tradičně označovaná jako právo životního prostředí. Jako v jiných oblastech systému práva i v této jde o myšlenky (idee), které zákonodárci, resp. již autorům návrhu zákona, sloužily jako východiska připravované a přijaté právní úpravy, odráží tendence dalších žádoucího vývoje příslušné oblasti společenských vztahů, spolu charakterem regulovaných společenských vztahů spoluurčují způsob (metodu) právní regulace a nakonec slouží i jako interpretační pravidla pro aplikační praxi. To tedy znamená i to, že projevy těchto myšlenek (ideí) musíme v právní úpravě skutečně také nalézat. A nemusí to být vždy jen v podobě jejich jmenovitého výčtu v příslušném zákoně.

Na druhé straně se i v právním předpise pod označením „právní princip“ objeví něco, co svou povahou není principem ve shora uvedeném smyslu, ale je spíš prostředkem, s jehož pomocí má být ochrana životního prostředí dosahováno, navíc často i prostředkem neprávní povahy. Tak je tomu např. v samotném zákoně č. 17/1992 Sb. o životním prostředí, kde v § 16 mezi principy nacházíme např. výchovu, osvětu a vzdělávání. Je třeba také rozlišovat mezi principy ochrany životního prostředí a mezi principy práva životního prostředí. V prvním případě uvedené označení má širší obsah a může se vztahovat na postuláty z oblasti politiky (ekologické) nebo morálky, případně vyjadřující přírodní nebo technické zákonitosti jako základu určitých ochranných opatření nebo řešení. S některými z principů práva životního prostředí se můžeme setkat i v jiných oblastech systému práva (obecné principy práva), které však v souvislosti s právní ochranou životního prostředí, resp. regulací společenských vztahů ochrany životního prostředí, nabývají zvláštního významu, jiné jsou vlastní právě jen právu životního prostředí.

V současné době principy českého práva ochrany životního prostředí jsou v podstatě shodné s principy, na nichž je pro oblast ochrany životního